

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 78/26

Люксембург, 4 юни 2026 г.

Решение на Съда по съединени дела C-722/23 и C-91/24 | [Rugu и Aucroix]¹

Държава членка, която отказва да изпълни европейска заповед за арест поради условията на задържане в издаващата държава членка, трябва да направи всичко възможно, за да бъде изпълнено наказанието лишаване от свобода на нейна територия

По този начин се избягва възможността издирваното лице да остане ненаказано

Белгийските власти са отказали да изпълнят две европейски заповеди за арест с мотива, че условията на задържане в издаващите държави членки биха могли да изложат издирваните лица на опасност от нечовешко или унижително отношение. На отправен от белгийския Касационен съд въпрос дали в този контекст Белгия има задължението да изпълни наказанията лишаване от свобода на своя територия, Съдът отговаря, че изпълняващата държава трябва да направи всичко възможно за това. Всъщност в пространството на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници е необходимо да се избягва безнаказаността на съответните лица.

Срещу румънски гражданин и белгийски гражданин, и двамата пребиваващи в Белгия, са издадени европейски заповеди за арест (наричани по-нататък „ЕЗА“), съответно от румънските и от гръцките съдебни органи, за целите на изпълнението на наказания лишаване от свобода.

Белгийските апелативни съдилища отказват да изпълнят тези ЕЗА, тъй като преценяват, че условията на задържане в Румъния и в Гърция биха могли да изложат издирваните лица на риск от нечовешко или унижително отношение.

Белгийският касационен съд пита Съда на Европейския съюз дали самият белгийски съдебен орган може — или трябва — да изпълни тези наказания в Белгия, за да се избегне възможността осъдените лица да останат ненаказани².

Съдът постановява, че в този контекст съдебният орган на държавата членка, отказала да изпълни ЕЗА, е длъжен да приложи друг предвиден в правото на Съюза инструмент за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси, в областта на признаването и изпълнението на съдебни решения по наказателни дела, с които са наложени наказания лишаване от свобода или мерки, изискващи задържане³, за да гарантира, че наказанията са изпълнени на нейна територия.

Този орган е длъжен активно да полага усилия издирваното лице да не остане ненаказано вследствие на този отказ. Що се отнася до действията, които следва да бъдат предприети за тази цел, Съдът припомня, че задължението за лоялно сътрудничество трябва да е водещо в диалога между изпълняващите и издаващите съдебни органи, за да се гарантира, че функционирането на ЕЗА няма да бъде блокирано.

С оглед на това, за да гарантират ефективно сътрудничество по наказателни дела, тези два вида органи трябва да спазват принципите на взаимно доверие и взаимно признаване. Така изпълняващата държава членка е длъжна по своя инициатива да поиска от издаващата държава членка да ѝ изпрати съдебното решение, с което е наложено наказанието, обосновало издаването на ЕЗА, и да гарантира изпълнението му на своя територия. Съдът уточнява, че

общественият интерес изисква наказанието да бъде изпълнено в изпълняващата държава членка, за да не остане издирваното лице ненаказано.

Накрая, макар че за изпълнението на наказание лишаване от свобода в държава членка, различна от тази, в която това наказание е било наложено, по принцип се изисква съгласието на заинтересованото лице, Съдът припомня, че това не винаги е така. Той подчертава по-специално, че такова съгласие не се изисква, когато по същество се окаже, че издирваното лице е напуснало територията на държавата членка, в която е било осъдено, за да се опита да избегне изпълнението на наказанието.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

Пълният [текст на съдебното решение и евентуално резюмето му](#) се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Името на настоящото дело е измислено. То не съпада с истинското име на никоя от страните в производството.

² От Съда е поискано тълкуване на някои разпоредби от [Рамково решение 2002/584/ПВП](#) на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки.

³ [Рамково решение 2008/909/ПВП](#) на Съвета от 27 ноември 2008 година за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз.